

Ogólnopolska Konferencja Naukowa Kanon i poza kanonem lektur szkolnych

Wydział Filologiczny UwB
Plac Niezależnego Zrzeszenia Studentów 1
15-420 Białystok

 Wydział Filologiczny
UNIwersytet w Białymstoku

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE
ASTE RYSK
EDYTORÓW I METODYKÓW

 **KSIĄŻNICA
PODLASKA**
im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

Kanon i poza kanonem

lektur szkolnych

Białystok, 23–24 maja 2025

Program

Konferencja pod patronatem Dziekana Wydziału Filologicznego prof. Jarosława Ławskiego
oraz Prorektora ds. kształcenia dr hab. Krzysztofa Korotkicha, prof. UwB

ORGANIZATORZY

Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych UwB

Katedra Współczesności i Tradycji Literackiej UwB

Katedra Leksykologii i Pragmalingwistyki

Studia Podyplomowe Animacji Czytelnictwa, Informacji Naukowej i Bibliotekarstwa UwB

Zespół ds. Edukacji Polonistycznej UwB

Studenckie Koło Naukowe Edytorów i Metodyków „Asterisk”

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

Współpraca:

Konsultant ds. edukacji polonistycznej (Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku)

Polonistyczne Klasy Patronackie Regionu Podlaskiego

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI

Prof. dr hab. Anna Janicka
Prof. dr hab. Violetta Wejs-Milewska
Prof. dr hab. Dariusz Kulesza
Prof. dr hab. Bernadetta Puchalska-Dąbrowska
Dr hab. Małgorzata Chrobak, prof. UP
Dr hab. Barbara Czarnecka, prof. UwB
Dr hab. Marek Kochanowski, prof. UwB
Dr hab. Elżbieta Kruszyńska, prof. UMK
Dr hab. Anna Nosek, prof. UwB (przewodnicząca)
Dr hab. Ewa Monika Pomirska (UG)
Dr hab. Katarzyna Wądolny-Tatar, prof. UP

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI

Mgr Marta Bulwin
Mgr Elżbieta Chraślowska CEN
Dr Elżbieta Jurkowska (koordynatorka, sekretarz Konferencji)
Dr Ewa Gorlewska (koordynatorka, sekretarz Konferencji)
Dr hab. Mariusz Leś, prof. UwB
Dr hab. Anna Nosek, prof. UwB (kierownik Konferencji)
Dr Dariusz Piechota
Mgr Paulina Reszotko KP
Dr Natalia Szabołtas
Dr Katarzyna Zimnoch
Lic. Natalia Bielawska
Lic. Marta Czajkowska
Lic. Katarzyna Glińska (opracowanie graficzne plakatu i programu)
Lic. Zuzanna Kostro
Lic. Kamila Pankiewicz

23 maja 2025

9.30 – rejestracja Uczestników, Wydział Filologiczny, Plac NSZ 1 (parter)

10.00 – powitanie Uczestników i otwarcie Konferencji – Prodziekan Wydziału Filologicznego ds. nauki i współpracy międzynarodowej dr Beata Piecychna; przewodnicząca komitetu organizacyjnego Konferencji dr hab. Anna Nosek, prof. UwB; koordynatorki Konferencji dr Elżbieta Jurkowska, dr Ewa Gorlewska (sala 47)

OBRADY PLENARNE (sala 47)

Prowadzenie: dr hab. Anna Nosek, prof. UwB

10.20 – **prof. Violetta Wejs-Milewska** (UwB), *Dźwignie długiego trwania kultury. Uwagi na marginesie kanonu lekturowego (online)*

10.40 – **prof. dr hab. Adam Regiewicz** (UJD), *Literatura źle obecna w szkole, czyli krótki kurs zniechęcenia do lektury*

11.00 – **dr hab. Jarosław Klejnocki** (UW), *Uczyć czytania czy historii literatury? Kanon jako szansa i jako pułapka (online)*

11.20 – **dr hab. Magdalena Trysińska, prof. UW** (UW), *Kto decyduje, co powinni czytać uczniowie? Refleksje wokół konsultacji społecznych dotyczących zmian w podstawie programowej przedmiotu język polski*

11.40 – dyskusja

12.00 – przerwa kawowa

SEKCJA I (sala 48)

Prowadzenie: mgr Elżbieta Chraślowska (CEN)

12.30 – **dr Agnieszka Kania** (UJ), *Jak dokonać wyboru wartościowej lektury dla młodych odbiorców? Omówienie praktycznego narzędzia i jego wykorzystania wobec współczesnych tekstów literackich*

SEKCJA II (sala 47)

Prowadzenie: dr hab. Ewa Monika Pomirska (UG)

12.30 – **dr Agnieszka Trzeźniewska-Nowak** (UMCS), *„Opowieści galicyjskie” Andrzeja Stasiuka w dialogu z „Białymi nocami” Urszuli Honek. Nowe ujęcie wizerunku prowincji w literaturze najnowszej*

12.50 – dr hab. Katarzyna Tałuć, prof. UŚ, (UŚ), *Komiks – lektura pożądana czy niepotrzebna?*

13.10 – dr hab. Barbara Czarnecka, prof. UwB (UwB), *Problematyka kobiecego doświadczenia wojny w szkole podstawowej i średniej, proponowane lektury*

13.30 – mgr Piotr Janicki (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku), *Przed kanonem. Co myśli o książce wydawca i dlaczego myśli*

13.50 – dyskusja

14.10 – przerwa kawowa

12.50 – dr hab. Anetta B. Strawińska (UwB), dr Dariusz Piechota (UwB), *W poszukiwaniu najnowszej prozy na rzecz kryzysu klimatycznego. „O Bliskich krajach” Julii Fiedorczuk*

13.10 – dr Anna Łozowska-Patynowska (UP w Słupsku), *Labirynt życia czy śmierci? Czytanie cierpienia według Johna Greena w „Szukając Alaski”*

13.30 – dr inż. Joanna Nowicka (ANS AS w Wałbrzychu), *„Od „Pana Tadeusza” do „7 nawyków skutecznego działania” – miejsce literatury biznesowej w edukacji i poza kanonem lektur szkolnych, czyli jak literatura biznesowa uzupełnia lub kontrastuje z klasycznym kanonem lektur w kształtowaniu postaw młodych ludzi*

13.50 – dyskusja

14.10 – przerwa kawowa

SEKCJA I (sala 48)

Prowadzenie: dr Dariusz Piechota (UwB)

14.30 – dr hab. Ewa Monika Pomirska (UG), *Nie tylko „Świat Zofii”. Dyskurs filozoficzny we współczesnych książkach dla dzieci i młodzieży*

14.50 – dr hab. Andrzej Borkowski, prof. UwS (UwS), *Kształcenie uczniów w zakresie polskiej literatury dawnej w szkole podstawowej i średniej – od listy lektur do AI*

15.10 – dr Krzysztof Andruczyk (UwB), *Niezastąpiony Mickiewicz. O możliwościach alternatywy dla romantycznego kanonu lektur szkolnych*

15.30 – dr Anna Podemska-Kaluża (UAM),

SEKCJA II (sala 47)

Prowadzenie: dr hab. Anetta B. Strawińska (UwB)

14.30 – dr hab. prof. UŁ Małgorzata Gajak-Toczek (UŁ), *Między słowem a obrazem. Poezja Kazimierza Brakonieckiego wobec malarskich inspiracji – refleksja spoza kanonu lektur*

14.50 – dr Magdalena Nowik-Baraniak (I LO im. Jana Kochanowskiego w Olecku; UW), *Jak (nie) czytać Witkacego w szkole? Propozycja nowej lektury i metodologii*

15.10 – dr Agnieszka Kowalkiewicz-Kulesza (UŁ), *Dlaczego Szaniawski? – czy warto wydobyć z zapomnienia utwory dramatyczne Milczka z Zegrzynka?*

Czas na zmiany. O studenckich propozycjach do kanonu lektur w szkole ponadpodstawowej

15.50 – Anna Słomińska (UG), *Od „Bronowskiego” do Szklarskiego – czyli jak męskość militarna wymyśliła Tomka*

16.10 – dyskusja

16.30 – obiad (Kawiarnia Akcent)

15.30 – Gabriela Nowara (UwB), *„Żeglarz” Jerzego Szaniawskiego – między mitem a mityzacją postaci*

15.50 – dr Joanna Stelmach (Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Skrzydła” w Lublinie), *Polonista drugim wychowawcą. O tym, co teksty Barbary Kosmowskiej poznawane w szkole mówią o naszym życiu*

16.10 – dyskusja

16.30 – obiad (Kawiarnia Akcent)

24 maja 2025

OBRADY PLENARNE (sala 47)

Prowadzenie: dr Elżbieta Jurkowska

9.00 – dr hab. Mariusz Leś, prof. UwB (UwB), *Fantastyka naukowa w edukacji*

9.20 – dr Marcin Pędich (SPACINiB UwB), *Nauczanie o odmienności poprzez literaturę fantastyczną*

9.40 – dr Anna Kujawska-Kot (UW), *„Pinokio” – historia pajacyka nie tylko dla najmłodszych odbiorców*

10.00 – dr hab. Elżbieta Kruszyńska, prof. UMK (UMK), *A może picture book? Nowe propozycje w szkolnej edukacji polonistycznej*

10.20 – mgr Norbert Grzegorz Kościeszka (SPACINiB UwB), *Baśnie i legendy w edukacji literackiej dzieci*

10.40 – dyskusja

11.00 – przerwa kawowa

OBRADY PLENARNE (sala 47)

Prowadzenie: dr hab. Mariusz Leś, prof. UwB

- 11.30** – dr Szymon Trusewicz (UwB), *Gatunek literacki w nowej podstawie programowej*
- 11.50** – mgr Marcin Miłko (UKSW), *Nauczyciel języka polskiego w przestrzeni lektur uzupełniających w szkole podstawowej*
- 12.10** – lic. Agata Maliszewska (UwB), *Porozmawiajmy o książkach, które mogłyby znaleźć miejsce w kanonie lektur szkolnych lub stanowić jego nietradycyjny dodatek*
- 12.30** – mgr Edyta Kamińska (Szkola Podstawowa dla Niewidomych w Laskach), *Światy (nie) wyobrażone?*
- 12.50** – dyskusja
- 13.10** – przerwa kawowa

SEKCJA I (sala 48)

Prowadzenie: dr Marcin Pędich

- 13.30** – lic. Natalia Bielawska (UwB), *Nowe oblicza absurdu – o miejscu „Pana Tadeusza” w obecnym kanonie lektur szkolnych*
- 13.50** – Marlena Kalicka (UW), *„Lalka” Bolesława Prusa między kanonem a kulturą popularną. Nowe strategie dydaktyczne*
- 14.10** – lic. Zuzanna Kostro (UwB), *Obraz nauczycielki w „Madame” Antoniego Libery*
- 14.30** – lic. Łucja Klaudia Grabowska (UwB), *„Zawsze powinniśmy być sobą”. Seria „Magnus Chase i bogowie Asgardu” Ricka Riordana jako pomoc dydaktyczna w kontekście zagadnienia zmian społecznych*
- 14.50** – dr hab. Anna Nosek, prof. UwB (UwB), *„Noelka” Małgorzaty Musierowicz. Propozycja interpretacji kerymatycznej (komunikat)*
- 15.00** – dyskusja

15.15 – zakończenie Konferencji (sala 47)

SEKCJA II (sala 47)

Prowadzenie: dr Ewa Gorlewska

- 13.30** – mgr Anna Lauks (SD UJD), *Kontekst historyczny „Chłopców z Placu Broni” Ferenc Molnára i jego szkolna (nie)obecność (online)*
- 13.50** – lic. Zuzanna Choińska (UwB), *Zagadnienie II wojny oraz podmiotu kobiecego na tle kanonu lektur szkolnych dla szkół średnich*
- 14.10** – mgr Anna Niedźwiedź, *Przełamanie kulturowych stereotypów nauki szkolnej w opowiadaniach Natalii Tolstoj (online)*
- 14.30** – mgr Katarzyna Krzepilko (EDUKATE Zamość), *„Czarnoksiężnik z Archipelagu” Ursuli K. Le Guin. Analiza wybranych aspektów w perspektywie edukacyjno-literaturoznawczej (online)*
- 14.50** – dyskusja

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

22 maja 2025, godz. 16.00, s. 91 – warsztaty dla studentów filologii polskiej nauczycielskiej oraz nauczycieli języka polskiego *Lista lektur (także) w ręku nauczycieli polonistów, czyli jak zostać jej współautorką / współautorem i trafnie wybierać książki omawiane z uczniami*
Prowadząca: **dr Agnieszka Kania** (UJ)

INFORMACJE

Miejsce obrad: Wydział Filologiczny, Plac Niezależnego Zrzeszenia Studentów 1, 15–420 Białystok, sale 47 i 48

Kontakt do organizatorów: e.jurkowska@uwb.edu.pl; e.gorlewska@uwb.edu.pl; a.nosek@uwb.edu.pl; tel. 664 490 595 (Anna Nosek)

Czas głoszenia referatu – 20 minut. Prosimy o dyscyplinę czasową! Prezentację można będzie odtwarzać z własnego pendrive'a

Termin przesłania artykułów do druku do 25 września 2025 na adres: a.nosek@uwb.edu.pl (teksty z pozytywnymi recenzjami zostaną opublikowane w punktowanym czasopiśmie naukowym lub w monografii recenzowanej)

